Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta

liv@eduskunta.fi

Lausuntopyyntö 18.11.2024

Finavia Oyj:n asiantuntijalausunto – U 56/2021 vp Valtioneuvoston kirjelmää eduskunnalle komission ehdotuksesta neuvoston direktiiviksi energiatuotteiden ja sähkön verotusta koskevan unionin kehyksen uudistamisesta (uudelleenlaadittu energiaverodirektiivi) koskeva jatkokirjelmä

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta on pyytänyt Finavia Oyj:ltä asiantuntijalausuntoa U 56/2021 vp Valtioneuvoston kirjelmää eduskunnalle komission ehdotuksesta neuvoston direktiiviksi energiatuotteiden ja sähkön verotusta koskevan unionin kehyksen uudistamisesta (uudelleenlaadittu energiaverodirektiivi) koskevasta jatkokirjelmästä.

Finavia kiittää lausuntopyynnöstä ja lausuu seuraavaa.

U-kirje 56/2021 vp

Finavia Oyj on lausunut valiokunnalle 19.10.2021 ensimmäisestä U-kirjeestä 56/2021 vp (FINAVIA 3576). Lausunnossaan Finavia Oyj tällöin mm. totesi, että

- Kansainvälisen lentoliikenteen polttoaineen verottomuus perustuu kansainväliseen periaatteeseen (kansainvälinen siviili-ilmailujärjestö ICAO). ICAO:n määrittelyn mukaan EU:n jäsenmaiden väliset lennot ovat myös kansainvälistä liikennettä;
- Intra-EU -lentojen (sisältää kotimaan lennot) fossiilisen polttoaineen vero olisi voimaan tullessaan jo viides instrumentti lentoliikenteen päästöjen hallitsemiseen;
- Esitys rahtiliikenteen polttoaineen jättämisestä verotuksen ulkopuolelle vähentäisi sellaisten lentoyhtiöiden kilpailukykyä, jotka kuljettavat nykyisin paljon rahtia matkustajien lisäksi (kuten Finnair);

- Polttoaineen verotuksella merkittävästi heikennettäisiin lentoliikennealan mahdollisuuksia kehittää ja investoida uuteen teknologiaan;
- Finavia pitää välttämättömänä, että Suomi vaatii lentopolttoaineen veroehdotuksen hylkäämistä. Kansainvälisten lentojen, mukaan lukien intra-EU -lennot, polttoaineen verokohtelusta tulee säätää ainoastaan ICAO:n tasolla. Lentoliikenteen hiilipäästöjen hinnoittelu EU:ssa tulee tehdä pelkästään päästökauppamekanismin kautta.

Valiokunta on ilmoittanut 18.11.2021 omassa lausunnossaan LiVL 30/2021 vp– U 56/2021 vp) mm., että

- lento- ja meriliikenteen verokohtelusta tulee ensisijaisesti sopia maailmanlaajuisesti huomioon ottaen eurooppalaisten toimijoiden globaali kilpailukyky.

U-jatkokirjelmä 56/2021 vp

Jatkokirjelmällä annetaan lisätietoja neuvottelutilanteesta, kuvataan käsittelyn aikana saatuja lisätietoja ja täsmennetään Suomen kantoja tietyiltä osin.

Jatkokirjelmän mukaan puheenjohtajan kompromissiehdotuksessa lentopolttoaineiden verotuksen lähtökohtana olisi voimassa olevan energiaverodirektiivin mukaisesti kaupallisen lentoliikenteen polttoaineiden pakollinen verottomuus, jota sovellettaisiin myös ilma-alusten lataussähköön. Huvilentoliikenteen käyttämän polttoaineen verollisuus säilyisi nykyisellään. Verolliseen lentoliikenteeseen sovellettaisiin kansallisia liikennepolttoaineiden verotasoja.

Komissio arvioisi viimeistään 31.12.2034 mahdollisuutta muuttaa direktiiviä siten, että siihen sisällytetään ilmailussa ja vesiliikenteessä polttoaineena käytettävien energiatuotteiden ja sähkökäyttöisten ilma- ja vesialusten lataamiseen suoraan käytettävän sähkön verotus. Arviossa otettaisiin huomioon se, että meri- ja lentoliikenteen päästöohjaus ja kustannukset lisääntyvät niihin kohdistuvan päästökaupan ja biopolttoainevelvoitteiden takia. Tältä pohjalta komissio tekisi tarvittaessa lainsäädäntöehdotuksen.

Jatkokirjelmässä Valtioneuvosto esittää Suomen kantana mm., että

- huomioiden EU:n lisääntyneen päästöohjauksen sekä meri- ja lentoliikenteen kansainvälisen luonteen verovapauden säilyttäminen EU:ssa olisi perusteltua;
- Toisaalta kuitenkin huomioiden, että lentoliikenteen ja merenkulun polttoaineiden verottamiselle ympäristön ja muiden liikennemuotojen neutraalin kohtelun kannalta voisi olla sinänsä perusteita.

Lisäksi Valtioneuvosto katsoo, että

- energiaverodirektiivillä tulisi edistää sähkön hyödyntämistä meri- ja lentoliikenteen energialähteenä niin aluksissa kuin maasähkön muodossa,
- mahdollisesta meri- ja lentoliikenteen polttoaineiden verovapauden poistosta tulisi sopia ensisijaisesti maailmanlaajuisesti,
- direktiivin tulisi edistää jäsenvaltioiden, kuten reunavaltioiden ja saarivaltioiden, joille meri- ja lentoliikenneyhteydet ovat erityisen tärkeitä, yhdenvertaista kohtelua.

Vaikka puheenjohtajan kompromissiehdotuksen lähtökohtana on voimassa olevan energiaverodirektiivin mukaisesti kaupallisen lentoliikenteen polttoaineiden pakollinen verottomuus, niin asian varmistamiseksi Finavia pitää edelleen välttämättömänä, että Suomi vaatii lentopolttoaineen pakollista verottomuutta. Toimialan tulevaisuuden kannalta on välttämätöntä saada päästöjen hallinta kattamaan myös muiden maanosien lentoyhtiöiden toiminta. Kansainvälisten lentojen, mukaan lukien intra-EU -lennot, polttoaineen verokohtelusta tulee säätää ainoastaan ICAO:n tasolla. Lentoliikenteen hiilipäästöjen hinnoittelu EU:ssa tulee tehdä pelkästään päästökauppamekanismin kautta.

Lisätietoja Finaviassa antaa kestävän kehityksen johtaja Kirsi Pitkäranta, puhelin 020 708 2279, kirsi.pitkaranta@finavia.fi.

FINAVIA OYJ
Tekniikka, vastuullisuus ja turvallisuus

Kirsi Pitkäranta
johtaja, kestävä kehitys

Tiedoksi

Toimitusjohtaja
Markkinointi, viestintä ja asiakaskokemus
Lentoasemaverkosto
Tekniikka, vastuullisuus ja turvallisuus
Lakiasiat

Y:\Lausunnot\FF55\Energiaverodirektiivi_U56\U56-2021_jatkokirjelmä_2024\FINAVIA_3576_U_56-2021_vp_Energiaverodirektiivi_jatkokirjelmä_Finavian_asiantuntijalausunto_21112024.docx, 56 kb, 21.11.2024 9:47, by Pitkäranta Kirsi